

سالو له جائیری که خوینی به عسی حه لال کرد

حهمسعید حسن

من بویه دلم به جهنگی ئەمریکا درێ به عس زۆر خوش بوو، وای بۆ دمچووم هەر که جهنگ دەستی پێ کرد، شیرازی عێراق تیک دمچیت، به عس کۆنترۆل له دەست دەدات، رابوون سەر هەڵ دەدات و راپەر یوانی باشووری عێراق تۆلە قوربانییە له ژمارە نەهاتوو هەکانیان و تەمەنی له سایە به عسدا له کێسچوو یان، له به عسییه کان دمهکنهوه و یهک یهک به سزای رهوای خوێانیان دهگهیهنن.

رابوون له بهر هەندیک هۆکار سەری هەڵنەدا، که به لای منهوه گرنگترینیان ئەوه بوو، به عس له راپەرینهکە سالی ١٩٩١ دا، هێنده درندانه دەستی له خەلکی باشوور و هساندبوو، وای تۆقاندبوون، نا ئومیدی کردبوون و له کنیان هەرمسی پژی می سەددام، که وتی بوه خانە محاله وه.

شیعه دوو مەرجەعی بالایان هیه، حائری و سیستانی، که ئەمیان له قوم و ئهویان له نهجەف دادەنیشیت. مالی ئاوا حائری له قومهوه، له ٢٠٠٢/٦/١٠ دا، فهتوای کوشتنی به عسییهکانی، (بیجگه له وانهیان که له پێناوی بژێویدا به به عسوه په یومست بوون و به شداری هیچ تاوانتیکیان نه کردوه)، داوه و خوینی حه لال کردوون.

من له ژياندا نه کەسم کوشتوه، نه کەسم به کوشت داوه، نه کەسم گرتوه، نه کەسم به گرت داوه. که به مندالی چۆلەکم کوشتوه، به گهرهیی تووشی ژانی ویزدان بووم. من گهرچی مشک و میشوولی ئی بترازیت، له گه کوشتنی هیچ زینده وهرتیکی دیکه دا نیم، وهلی لایەنی ئەو فهتوایە حائیری دهگرم و دهستخوشی ئی دهکم و هیوادارم شیعه پترهوی بکەن و عێراق له به عسی خاوین بکەنهوه.

من خوازیارم له عێراقی داهاتوودا، سزای له سیدارەدان هەلبگیریت و ئینسان بالاترین سەرمایه بیت و بجوووترین مافی پێشیل نهکرتیت، وهلی پاش قه لاجۆ کردنی به عسییه تاوانکارەکان، ئەوانە دهستیان به خوینی به شیک له خەلکی عێراق سوور بووه و ژیانیان له به شکە دیکهشی تال کردوه.

به لای حائیرییه به عسی دوو چۆرن، تاوانکار و بێ تاوان، لای من هیچ به عسییهک بێ تاوان نییه و ئاواتهخوازم ئەو به عسییهانی که راسته خۆ به شداری کوشتنی کەسیان نه کردوه، به پتی تاوانهکانی دیکهیان سزا بدرین، ئاخر به عسی ئەگەر کەسیشی نهکوشیتیت، ئەوا خەلکی به گرت و به کوشت داوه. من که کوشتنی درندهش به تاوان دهزانم، به عسی کوشتن به کاریکی ئینسانی دهبینم. شەری نیوخۆی کوردستان، شەرتکی نارهوا بوو، شەرتک بوو هیچ لایهک تپیدا له سەر هەق نهبوو. شەری نیوخۆی عێراق، شەری خەلکی عێراق درێ به عس، رهواترین شەری و پیرۆزترین خەبات و مرفۆفۆستانهترین چالاکییه.

ئەو فهتوایە حائیری لایهتیکی کەشی دیکهشی تپدایه، چونکه دهستتۆهر دانیکی راسته وخۆی گهرهوی ئێرانه له ئیشوکاری نیوخۆی عێراقدا، به هیوام ئەمریکا هێنده تووره بکات، تا ئەو ئاستی بوش برپاری داگیرکردنی ئێرانیش بدات، ئەگەر نا جیتی داخه هیچ ده لاقهیهکی دیکه شک نابەم، تیرۆژی مژدهی ئازادبوونی رۆژههلاتی کوردستانی لێوه بێته تیرۆره تاریکه کهمهوه.